

Fra: gica4873@mail.dk <gica4873@mail.dk>

Sendt: 20. september 2020 15:48

Til: finanstilsynet@ftnet.dk; erst@erst.dk; PetKro@erst.dk; folketinget@ft.dk

Emne: SV: begæring om aktindsigt - Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet mv. , jf. tilsynets skrivelse af 31. august til Danske Bank + bemærkninger til bankens redegørelse med nærmere analyser og iagttagelser

Finanstilsynet
Erhvervsstyrelsen
Folketingets erhvervsudvalg

Jeg er blevet opmærksom på at der under punkt 0 er angivet 10. juni 2020. Den rigtige datering skal være 10. september 2020.

Så ønsker jeg under punkt 3 en tilføjelse:

Jeg har skrevet følgende: "Bankens bestyrelsesformand ville næppe umiddelbart kunne godkendes efter fit & proper reglerne. Herover for står, at Finanstilsynet kræver, at bankens direktion skal godkendes efter reglerne". Her skal tilføjes : som direktionsmedlem. Baggrunden for denne præcisering er, at bankens nuværende bestyrelsesformand naturligvis er godkendt til at være bestyrelsesmedlem og valgt til formand for bestyrelsen.

Sætningen skal derfor lyde: Bankens bestyrelsesformand ville næppe umiddelbart kunne godkendes efter fit & proper reglerne *som direktionsmedlem*. Herover for står, at Finanstilsynet kræver, at bankens direktion skal godkendes efter reglerne"

Jeg undskylder ulejligheden.

Ændringen bør vises på Folketingets åbne hjemmeside.

Med venlig hilsen
Gunnar Mikkelsen

Fra: gica4873@mail.dk <gica4873@mail.dk>

Sendt: 17. september 2020 15:40

Til: finanstilsynet@ftnet.dk; erst@erst.dk; PetKro@erst.dk; folketinget@ft.dk

Emne: VS: begæring om aktindsigt - Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet mv. , jf. tilsynets skrivelse af 31. august til Danske Bank + bemærkninger til bankens redegørelse med nærmere analyser og iagttagelser

Finanstilsynet
Erhvervsstyrelsen
Folketingets erhvervsudvalg

Nedenstående meddelelse fra chefkonsulent, cand. Jur. Nina Pabst-Karlsson, Finanstilsynet foranlediger mig til at fremkomme med nogle supplerende bemærkninger mv.. Dette for at mine bemærkninger, kan nå frem til erhvervsudvalget før samrådet om gældsinddrivelsessagen. Disse er disponeret i følgende temaer:

0. Principielle ligheder mellem Bruun & Hjejlerrapporten og Danske Banks redegørelse af 10. juni 2020

1. Udvikling i Danske Banks aktiekurs efter fremkomsten af Berlingske Tidendes og TV 2's afdækning af gældsskandalen

2. Tidsmæssige forskelle mellem Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet og datering af det af Danske Bank aflagte årsregnskab for 2019 og den manglende orientering af fondsbørsen og offentligheden.

3. Sager om påbud, politianmeldelser/sigtelser mod Danske Bank, variant af Flexinvest sagen og indberetning fra det norske Finanstilsyn, og nu gældsinddrivelsesskandalen oven i hvidvaskskandalen

4. Betragtninger over, at Danske Bank af Finanstilsynet skal høres om udlevering af 2 dokumenter omtalt i bankens egen redegørelse af 10. september

5. Overvejelse om Finanstilsynets reaktion på de oprindelige henvendelser fra Danske Bank til Finanstilsynet før sagens afdækning af medierne

6. Regler i bekendtgørelsen om revision af finansielle virksomheder Finanstilsynet for længst burde have bragt i anvendelse over for intern og ekstern revision

7. Betydningen af manglende oplysninger om beløbsmæssigt omfang af Danske Banks inkassoportefølje, renteaspekter herunder forældelse, begrænsning i fradragsret og rentefradragets faldende skatteværdi

8. Kan lovbundne regler gøres forhandlingsbare, når det gælder Danske Bank

9. Hvad er baggrunden for, at anklagemyndigheden ikke forsøger at gøre ansvar gældende mod Danske Banks eksterne revisorer

Med denne mail følger bankens redegørelse af 10. september 2010 med mine indsatte gule overstregninger, samt "gule sedler" med indsatte tekster i marginen, primært vedrørende revision og forhold om rentemæssige aspekter.

0. Principielle ligheder mellem Bruun & Hjejlerrapporten og Danske Banks redegørelse af 10. juni 2020

Der er en slående lighed mellem de to dokumenters indhold, hvad angår bankens helt åbenbare manglende evne til at identificere, hvor ansvaret skal placeres. Allerede på side 1 i redegørelse står følgende at læse:

"problemstillingen igennem årene delvist har været kendt i forskellige dele og på forskellige niveauer af organisationen, herunder blandt ledere"

I gældsinddrivelsesskandalen, hvor kendskabet til "problemstillingen" har været kendt i meget længere tid end hvidvask sagen, har Danske Bank hyret advokatfirmaet Plesner og revisionsvirksomheden Ernst & Young

I pressemeddelelse af 21. september 2017 anerkendte Danske Bank, at der er væsentlige mangler i bankens kontroller og governance, der førte til, at Danske Bank og dets danske filial kunne misbruges til blandt andet hvidvask". Pressemeddelelsen indeholder konklusionerne i en årsagsanalyse ("root-cause analysis") udarbejdet af den amerikanske konsulentvirksomhed Promontory Financial Group ("Promontory"). Af pressemeddelelsen fremgik endvidere, at Danske Bank har

DOC 3162372

3

udvide sin igangværende undersøgelse af forholdene i den estiske filial. Undersøgelsen forventedes afsluttet i løbet af ni til tolv måneder. Denne undersøgelse

Og fra side 7 følgende

9. Svigtede hvidvaskforebyggelsesprocedurer konstateres af koncern

I begyndelsen af 2014 – efter en whistleblowerhenvendelse og ny rapport fra Group Internal Audit – blev det konstateret af Danske Bank-koncernen, at den hidtidige forståelse af situationen i den estiske filial havde beroet på en fejlagtig opfattelse. Det blev nu erkendt på koncernniveau, at hvidvaskforebyggelsesprocedurerne i den estiske filial omfattende non-resident porteføljen havde været åbenbart mangelfulde og utilstrækkelige. Det blev også erkendt, at alle kontrolfunktioner (eller kontrol linjer) havde svigtet, både i filialen og på koncernniveau. Dette omfattede bl.a. kontrol og tilsynsmæssige funktioner såvel som Group Compliance & AML og Group Internal Audit. Som påvist af Group Internal Audit i første kvartal 2014 og i en efterfølgende resultatrapport i april 2014 gjaldt (i) at der havde været utilstrækkelig videregivelse af data om kunder, deres endelige ejere og styrende interesser, og midlernes oprindelse, (ii) at registrering af kunder og betalinger hovedsagelig havde været foretaget manuelt og derfor været mangelfuld, og (iii) at der ikke var reageret forskriftsmæssigt i forhold til mistænkelige kunder og transaktioner.

Og fra 80 blev givet følgende begrundelse:

I 2007, 2012 og 2013 anmodede det danske finanstilsyn Danske Bank om oplysninger om non-resident porteføljen i den estiske filial. Som svar gik Danske Bank på koncernniveau betryggende oplysninger, herunder også vedrørende procedurerne i den estiske filial. Svaret fra 2007 med henvisning til oplysninger fra den russiske centralbank giver særlig anledning til kritik, idet Danske Bank angav, at en netop foretaget inspektion fra det estiske finanstilsyn ikke havde givet anledning til "any material observations". Det havde været mere korrekt at have sagt det modsatte. Danske Banks svar til det danske finanstilsyn i 2012 og 2013 gav på oplysninger fra filialens ledelse, som i 2014 viste sig at være ukorrekte. I 2012 eller 2013 satte Danske Bank-koncernen spørgsmålstegn ved elendigheden i, hvorvidt oplysningerne fra den estiske filial var korrekte, selvom det således som det estiske finanstilsyn var bekymret.

Fra side 81 og 82 følgende:

10.3 Bestyrelsen

Bestyrelsen varetager den overordnede og strategiske ledelse af Danske Bank. Bestyrelsen skal sikre behørig virksomhedsstyring, hvilket indebærer fastlæggelse af bankens risikoprofil, etablering af politikker for, hvordan banken skal kontrollere og overvåge væsentlige aktiviteter og relaterede risici, samt vurdering af, hvorvidt direktionen overholder sine forpligtelser i henhold til §§ 70 og 71 i lov om finansiel virksomhed og i forbindelse med gennemførelsen af den nye lov om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl. Herudover har den danske revisionsudvalg en ledelses- og tilsynspligt på bl.a. compliance- og risikostyringsområdet. Disse forpligtelser er også afspejlet i Danske Banks bestyrelses forordning, som omhandler ansvar for tilsynet med compliance- og risikostyring. Bestyrelsen er afhængig af dækkende rapportering fra direktionen og andre relevante

under Group Compliance & AML og Group Internal Audit, selv om be-
ligvis kan – og nogle gange skal – anmode om oplysninger. Bestyrel-
gennemgå modtaget rapportering nøje og, hvor det er relevant, udford-

Så fra i hvidvaskskandalen at have brugt udtrykket *Danske bank – koncernen anvender Danske Bank i gældsinddrivelseskandalen terminologien ” forskellige dele og på forskellige niveauer, herunder blandt ledere”*. Realiteten er den samme, ingen udviste nogen form for skepsis på højere niveau og ingen vidste, hvorfor tingene ikke fungerede kun, at en nærmere ikke oplyst personkreds vidste, at de ikke gjorde det i mere end 20 år! Og bemærkninger vedrørende bestyrelsens opgaver fra hvidvasksagen, kan hurtigt tilpasses, så de kan anvendes i den aktuelle møgsag om gældsinddrivelsen.

Ad 1 Udvikling i Danske Banks aktiekurs efter fremkomsten af Berlingske Tidendes og TV 2`s afdækning af gældsskandalen

Kursudviklingen ses af nedenstående graf fra Euroinvester 16. september:

Danske Bank

NASDAQ OMX COPENHAGEN

23

86,98

 DKK

-0,64 / -0,73 % ▼

DANSKE

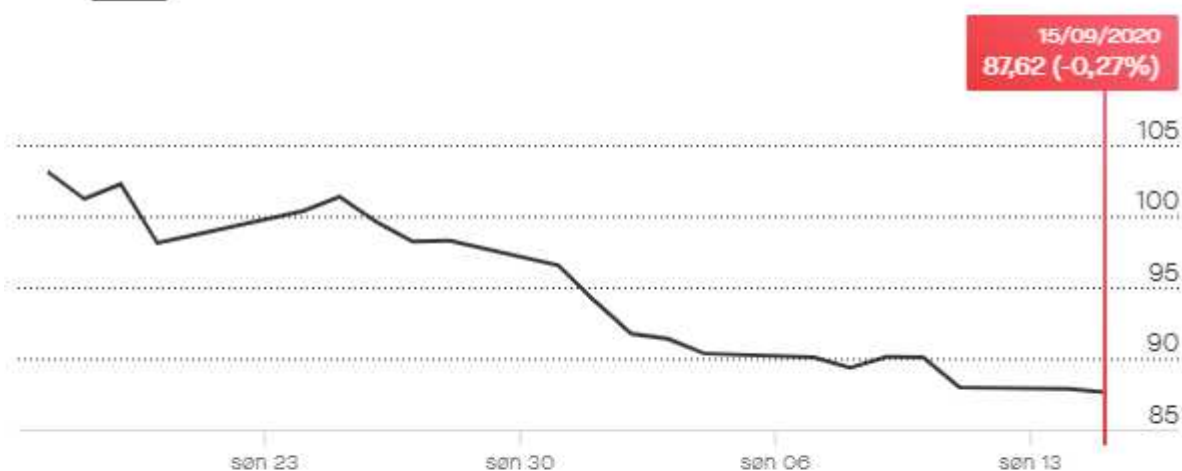
OPDATERET 13:23:20

[AVANCERET GRAF](#)

LOGIN GRATIS
FOR REALTID

1D 1MD 3MD 1ÅR 5ÅR ALLE

DKK

Kursudvikling

1 UGE

-3,35% ▼

1 MD

-16,31% ▼

3 MDR

-2,29% ▼

1 ÅR

-14,04% ▼

5 ÅR

-58,87% ▼

Forståeligt er det, hvis Danske Banks storaktionærer, bankens bestyrelse og daglige ledelse, Nationalbanken, Finanstilsynet og Folketingets partier samt Erhvervsstyrelsen for tiden holder vejret og håber på, at bankens seneste gældsskandale stille og roligt bliver glemt – og forsvinder. Forkert opkrævning af bankgæld hos samfundets svageste er et så eklatant systemsvigt – og tillidsbrud, at Danske Banks massive imageproblemer langt overskygger, at inkassosagen set i lyset af Danske Banks størrelse umiddelbart kan forekomme af mindre betydning, og at Danske Bank ikke i denne omgang har risiko for at få større milliardbøder fra udlandet. Indtil videre foreligger imidlertid kun meget summariske oplysninger om beløbsmæssigt omfang for kunder. Bankens redegørelse giver ingen beløbsmæssige oplysninger for inkassoporteføljernes størrelse for

de segmenteringer, banken har valgt at fremlægge, se redegørelsens side 76, eller kvantitative oplysninger om omfanget af Danske Banks fejlindberetninger til Skat om fejl i indberetninger og ikke fradragsberettigede renter mv. Herom senere.

Ad 2. Tidsmæssige forskelle mellem Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet og datering af det af Danske Bank aflagte årsregnskab for 2019 og den manglende orientering af fondsbørsen og offentligheden.

Det fremgår af Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet af 10. september 2020, at bankens direktion og bestyrelse blev orienteret **den 6. juni 2019, og samme dag blev Finanstilsynet orienteret**. Videre hedder det i bankens redegørelse side 10. ”

”Som et resultat af de konklusioner Plesner fremlagde den 29. oktober 2019 stod det klart for direktionen, at problemerne med datafejlene var mere systemiske og havde mere alvorlige konsekvenser, end det tidligere havde været opfattelsen. På grund af den nye opfattelse af problemets alvor blev der to dage senere, den 31. oktober 2019, foretaget en ny indberetning til Finanstilsynet:

Danske Banks bestyrelse, direktion og eksterne revision underskrev bankens årsrapport/revisionspåtegning 5. februar 2020. Heraf fremgår følgende omtale hentet side 10 fra Danske Banks danske oversættelse af uddrag af bankens årsrapport for 2019..

Endvidere steg omkostningerne på grund af en hensættelse på 0,4 mia. kr. til dækning af tab relateret til operationelle risici. Hensættelsen er foretaget i relation til et problem med datakvalitet, der er begrænset til en mindre del af forretningen.

Bag den helt uskyldige tekst var det Danske Bank nødvendigt at fremsende en redegørelse til Finanstilsynet inklusive bilag på 120 sider! Det forekommer mig noget arrogant at dele af redegørelsen præsenteres på engelsk. Berørte myndigheder bør anmode Danske Bank om at fremsende redegørelsen med bilag i sin helhed på dansk. Og så må banken tage stilling til redegørelsens oversættelse til engelsk. Oversættelsen til dansk er nødvendig for at give alle bankens kapitalejere, omkring 300.000 mulighed for at forstå sagen. Det gør ikke kommunikationen mellem Danske Bank, dens kapitalejere og offentligheden lettere, at banken vælger at bruge fremmedsprogede talsmænd.

Jeg har i tidligere mail knyttet kommentarer til den engelske oversættelse, hvortil henvises. Til trods for, at Danske Bank kendte til, at sagen eskalerede og masser af nye fejl dukkede op med påståede hidtil ukendte konsekvenser, udsendte Danske Bank ingen selskabsmeddelelse eller fremkom med udtalelse til offentligheden før efter artikler skrevet af journalister i et samarbejde mellem TV 2 og Berlingske Tidende. Og først herefter meldte Danske Bank ud, at opkrævning af gæld hos ca. 17.000 kunder var sat i bero. I mellemtiden dykkede Danske Bank aktien ca. 10 %. Eller fra en børsværdi på ca. 98 mia. kr. den 28. august til ca. 88 mia. kr. den 11. september 2020. Der er ingen tvivl om, at nedturen har fået et ekstra skub af inkassoskandalen. Selv om alle udviklinger for en akties aktuelle kurs kan være påvirket af mange forskellige faktorer, er Danske Bank - aktien den ringeste blandt de nordiske konkurrenter set over hele året 2020!

Ad 3. Sager om påbud, politianmeldelser/ sigtelser mod Danske Bank, variant af Flexinvest sagen og indberetning fra det norske Finanstilsyn, og nu gældsinddrivelseskandalen oven i hvidvaskandalen

Bankens bestyrelsesformand ville næppe umiddelbart kunne godkendes efter fit & proper reglerne. Herover for står, at Finanstilsynet kræver, at bankens direktion skal godkendes efter reglerne. Det er et underligt regelsæt, at det ikke er bankens kapitalejere, der har den afgørende indflydelse, hvem der skal lede Danske Bank. Det er langt fra sikkert, at en hæderlig tidligere højtplaceret offentlig ansat person forstår sig på bankdrift, kommunikation og betydningen af stærkt kontrolmiljø og opfølgning på svagheder i bankens systemer og interne kontroller eller en syg kultur. En godkendt bankuddannet person som administrerende direktør med langsigtet strategisk sigte mod bankens forretningsudvikling frem mod 2023 kan imidlertid være uegnet til at styre aktuelle projekter rettet mod at løse stribevis af møgsager. Det fremgår ikke af redegørelsens sidste side, hvordan direktion og bestyrelse er forankret i "genopretningsprojektet", eller skal holdes orienteret. Og møgsagerne er kommet i stribevis:

30. august 2019: Danske Bank politianmeldt for Flexinvest Fri og har modtaget påbud fra Finanstilsynet. Forventet erstatning ca. 400 mill kr.

10. juni 2020: Danske Bank politianmeldt for markedsmanipulation og forsømt overvågning

13. juli 2020: Tilsynsrapport fra det norske Finanstilsyn om Danske Banks filial i Norge med foreløbig rapport af 31. januar 2020 og filialledelsens kommentarer i brev af 28. februar 2020

4. september 2020: Danske Bank meddeler i selskabsmeddelelse, at 900 kunder modtager erstatning på mellem 80 og 100 mill kr.. Fortsat dialog med relevante myndigheder om denne sag.

10. september 2020: Danske Banks redegørelse til Finanstilsynet om gældsinddrivelseskandalen.

Listen må ikke betragtes som udtømmende, men viser til fulde, - ved siden af verserende hvidvaskag – at der er behov for en langt mere "bidsk" og undersøgende tilsynsfunktion også omfattende bankens interne og ekstern revision. Herom senere.

For en detaljeret oversigt over påbud og påtaler meddelt fra Finanstilsynet henvises til følgende link:

<https://danskebank.com/da/investor-relations/regulering/finanstilsynet>

Ad 4 Betragtninger over, at Danske Bank af Finanstilsynet skal høres om udlevering af 2 dokumenter omtalt i bankens egen redegørelse af 10. september

Som det fremgår nedenfor har Finanstilsynet igangsat en høringsproces af Danske Bank " om, hvorvidt der er eventuelle fortrolige oplysninger, herunder oplysninger om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, som skal undtages fra retten til aktindsigt".

For at høringen skal have mening skal Finanstilsynet være af den opfattelse, at bankens orientering til Finanstilsynet, jf. ovenfor punkt 2, af 6. juni 2019 og senere orientering af 31. oktober 2019 skal have "værre og med et mere belastende indhold" end anført i Danske Banks redegørelse af 10. september 2020. Det må tillige forekomme stærkt betænkeligt, hvis en banks kapitalejer ikke kan få indsigt hos den myndighed, der er i besiddelse af det dokument, begæringen vedrører. Dette vil efter min

vurdering være krænkende for de intentioner, der ligger bag offentlighedsloven. Jeg finder det også betænkeligt, hvis Finanstilsynet har udleveret oplysninger om den person, hvorfra begæringen om aktindsigt er afsendt. Dette uanset om Danske Bank på eget initiativ eller på anden vis kunne eller ville finde ud af, fra hvem begæringen om aktindsigt fremkom.

Ad 5 Overvejelse om Finanstilsynets reaktion på de oprindelige henvendelser fra Danske Bank til Finanstilsynet før sagens afdækning af medierne.

Der bør nærmere ses på, hvorfor **Finanstilsynet ikke igennem mere end 1 år** for længst har stillet de spørgsmål, som Finanstilsynet først stillede Danske Bank 31. august 2020 med svarfrist på 10 dage. Det er ikke ubetænkeligt, hvis der måtte have været en intension om, at denne møgsag om uberettiget gældsinddrivelse og forkerte renteindberetninger skulle lukkes ned i dølgsmål! Der bør også ses nærmere på, hvorfor Finanstilsynet ikke har stillet spørgsmål til rentefradragsproblematikken, som fylder rigtig meget i bankens bilag, der ledsagede redegørelsen.

Ad 6 Regler i bekendtgørelsen om revision af finansielle virksomheder Finanstilsynet for længst burde have bragt i anvendelse over for intern og ekstern revision

Jeg har ved tidligere henvendelser henvist til disse bestemmelser, men nu vedhæfter jeg bestemmelserne som bilag og indsætter i følgende tekst tillige uddrag, der muligvis kan hjælpe berørte myndigheder til at finde ud af, hvem der – i hvert fald siden 2009 - har vidst noget om denne møgsag. I visse tilfælde har jeg kun gengivet dele af en §, da bestemmelsen ikke direkte rettes mod forhold omfattet af områderevision, f. eks. hvidvask eller inkassosager og de for disse områder tilrettelagte interne kontroller.

Generelle forhold

§ 2. Konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse skal være bekræftende eller afkræftende. Hvis revisor ikke kan udtrykke en konklusion, skal det angives som et forbehold.

Stk. 2. Revisor skal ved afgivelse af konklusioner og oplysninger angive de forhold, hvis de oplysninger, der er lagt til grund for det udførte arbejde, er mangelfulde eller mangler, eller hvis revisor ikke er i stand til at opnå tilstrækkeligt materiale. Hvis emnet er uden væsentlige fejl. Revisors forbehold skal klart fremgå af konklusionen og betegnes som "forbehold", og forbeholdet skal være tydeligt beskrevet og begrundet.

Stk. 3. Revisor skal ved afgivelse af konklusioner og oplysninger angive de forhold, som revisor påpeger. Supplerende oplysninger om eventuelle forhold, som revisor påpeger, skal angives som "supplerende oplysninger" og må ikke erstatte et forbehold. Ved supplerende oplysninger om eventuelle forhold, som revisor påpeger, skal ordet "supplerende oplysninger" anvendes.

Stk. 4. Konklusioner og oplysninger efter denne bekendtgørelse skal angives i den rækkefølge, som anvisningerne i bilag 1 angiver, og skal gengives ordret i overensstemmelse med anvisningerne i bilag 1.

Den eksterne revision

§ 4. Den eksterne revision skal revidere årsregnskabet og konkludere på den god revisorskik og herunder kontrollere, om disse er aflagt i overensstemmelse med eventuelle andre bestemmelsers krav til regnskabsaflæggelsen.

Den eksterne revisions protokol

§ 5. Til brug for bestyrelsen i virksomheder med hjemsted i Danmark skal der udarbejdes en revisionsprotokol. Der skal i protokollen redegøres for den i årets rapport angivne grundlag for revisionsmæssige delkonklusioner. Protokollen skal fremlægges og enhver protokoltilførsel skal underskrives af den samlede bestyrelse.

Stk. 2. I protokollatet vedrørende årsregnskabet skal der redegøres for revisionsarbejdet og konklusionen herpå. Derudover skal arbejdsoplysnelser om den eksterne revision omtales.

Stk. 3. I protokollatet vedrørende årsregnskabet for modervirksomheden skal der redegøres for til de regnskabsmæssige og revisionsmæssige forhold i de enkelte dattervirksomheder.

Stk. 4. En kopi af protokollatet vedrørende årsregnskabet skal afleveres til Finanstilsynet samtidig med en kopi af den af bestyrelsen godkendte årsrapport. En kopi af protokollatet vedrørende årsregnskabet for ikke-finansielle dattervirksomheder skal afleveres til Finanstilsynet. Protokollater, der indsendes til Finanstilsynet, skal være affattet på dansk.

§ 6. Konklusioner, oplysninger, opsummeringer, gengivelser, vedlægninger og andre oplysninger i §§ 7-14 og 34-47 kan fremgå af et særskilt protokollat i revisionsrapporten. Finanstilsynets særlige rapporteringskrav til revisionen af årsregnskabet og revisionskendtgørelses bestemmelser for protokollatet vedrørende årsregnskabet skal fremgå af protokollatet. Det særskilte protokollat skal underskrives af de samlede revisorer og bestyrelsen, og afgives pr. samme dato som protokollatet, der afgives i medfør af § 7.

Opsummeringer

§ 7. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskab skal samtlige bemærkninger, som revisionen har givet anledning til, og bemærkningerne i årsregnskabsberetningen skal indeholde en status vedrørende de bemærkninger, der er givet i forbindelse med de regnskabsår samt en status vedrørende de bemærkninger, der er givet i forbindelse med de bemærkninger, der vedrørende det foregående årsregnskab, jf. bilag 3. Såfremt der er givet bemærkninger, skal dette oplyses.

Stk. 2. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskab af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påbud, som er givet af revisoren, og påbud, som Finanstilsynet har afgivet i foregående regnskabsår, og påbud, som er givet af revisoren ved slutningstidspunktet og påbud, som er efterlevet i regnskabsåret, og alle påbud er efterlevet ved udgangen af det foregående regnskabsår, og alle påbud er efterlevet ved udgangen af det foregående regnskabsår, skal oplyses. Den eksterne revision skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt over samtlige bemærkninger hertil, herunder revisors stillingtagen til efterlevelsen af påbudene.

Stk. 3. I et særskilt afsnit i protokollatet vedrørende årsregnskab af virksomheden udarbejdet oversigt over samtlige påtaler og påbud, som er givet af revisoren i regnskabsåret. Den eksterne revisor skal gennemgå den af virksomheden udarbejdede oversigt over samtlige påtaler og påbud, og oplyse om eventuelle bemærkninger hertil.

§ 8. I virksomheder, der har intern revision, skal det i revisionsrapporten konkluderes, om

- 1) de ifølge revisionsaftalen aftalte opgaver er udført, samt om forholdene, og herunder hvorvidt den eksterne revision er blevet tilsammen afkræfter, at den interne revision fungerer uafhængigt af den eksterne revision,
- 2) den eksterne revision på baggrund af det af ekstern revision udførte arbejde og interne revisions protokolltilførsler vedrørende regnskabsåret har konstateret, at uenigheden består.

§ 11. Den eksterne revision skal i protokollatet vedrørende årsrapporten beskrive, hvorvidt virksomhedens administrative og regnskabsmæssige praksis, rapporteringsgange og interne kontrolprocedurer, er tilrettelagt og fungerer tilfredsstillende. Desuden skal den eksterne revisor endvidere konkludere, hvorvidt

- 1) virksomhedens samlede system-, data- og driftssikkerhed er tilfredsstillende,
- 2) den eksterne revision er blevet bekendt med forhold, der er relevante for virksomheden, herunder for virksomheder, investeringsforeninger, SIK og andre virksomheder, der er omfattet af lov om finansiel virksomhed og den i medfør heraf udstedt bekendtgørelse om ledelse og styring.

§ 21. Den af intern revision udførte revision skal omfatte alle virksomhedsaktiviteter og områder, der er omfattet af virksomheden, jf. bilag 4.

Stk. 2. Revisionschefen skal have adgang til alle oplysninger, som er nødvendige for revisionens gennemførelse, herunder bestyrelsesprotokollen.

§ 24. I virksomheder henholdsvis koncerner, der har en intern overensstemmelse med god revisorskik og i henhold til en revision og revisionschefen. Revisionsaftalen kan udarbejdes for koncerner og indeholde

- 1) en overordnet beskrivelse af hvilke revisionsopgaver, der skal påhviler henholdsvis den eksterne revision og den interne revision
- 2) retningslinjer for samarbejdet mellem den eksterne revision og arbejdet den eksterne revision skal udføre i forbindelse med og
- 3) en beskrivelse af, hvordan og i hvilket omfang der udveksles oplysninger mellem den eksterne revision om den udførte revision.

§ 26. Til brug for bestyrelsen i virksomheder med hjemsted i Danmark skal der udarbejdes en revisionsprotokol. Der skal i protokollen redegøres for den i årsregnskabet grundlag for revisionsmæssige delkonklusioner. Protokollen skal vedlægges og enhver protokoltilførsel skal underskrives af den samlede bestyrelse.

Stk. 2. Den interne revision skal altid afgive et årsprotokollat, hvori det beskrives, hvordan årsregnskabet godkendes af bestyrelsen. I årsprotokollatet skal der beskrives indholdet og omfanget af de udførte revisionsarbejder, herunder hvori årsregnskabet er baseret på revisionen af de væsentlige og risikofyldte områder og konklusionerne herpå.

Stk. 3. Revisionschefen skal fremlægge intern revisions årsprotokollat til den interne revision på det eller de relevante bestyrelsesmøder.

§ 27. Den interne revision skal i årsprotokollatet konkludere på effektiviteten af compliancefunktion, forretningsgange og interne kontroller på alle områder, der er tilrettelagt og fungerer på betryggende vis, jf. bilag 4.

§ 28. I et særskilt afsnit i årsprotokollatet skal den interne revision beskrive, hvordan revisionen har givet anledning til at fremføre over for bestyrelsen status vedrørende de bemærkninger, der er fremført vedrørende de delområder, hvor status vedrørende de bemærkninger, der fremgik som åbentstående, er blevet oplyst.

Stk. 2. Såfremt revisionen ikke har givet anledning til bemærkninger, skal den i årsprotokollatet beskrive, hvordan revisionen har givet anledning til bemærkninger, som ikke er blevet oplyst. Revisionschefen skal som minimum i årsprotokollatet beskrive, hvordan revisionen er kommet i en situation, hvor vedkommende erklærer sig enig i, at der er fejl eller dokumenter, som revisionschefen eller ansatte i den interne revision har oplyst om.

§ 23, stk. 3.
Stk. 3. I årsprotokollatet skal det oplyses, om den interne revision er blevet anmodet om.

forskellige niveauer af organisationen, herunder blandt ledere”, var det måske for Finanstilsynet værd – som en start - at undersøge, til hvem og hvilke personer intern revisions rapporter, jf. neden for - for perioden 2005 – 2016 var fremsendt til . Herefter kunne Finanstilsynet lave en oversigt over, de problemområder bankens revisionsinstanser havde identificeret, og sammenholde oversigten med de problemer, Danske Bank nu har serveret for Finanstilsynet. Det burde ikke være raketvidenskab at afdække sådanne forhold, og supplerende finde ud af, hvordan videre kommunikation var sket i Danske Banks organisationen. Herunder om det virkelig kan være rigtigt, at hverken direktionen, medlemmer af revisionsudvalget og eller bestyrelsen var bibragt viden om de forhold, revisionen havde afdækket for perioden 2005 – 2019.

Dernæst kunne Finanstilsynet undersøge, hvordan den eksterne revision har gennemgået intern revisions udførte arbejde og rapporteret herom. Dels baseret på bekendtgørelsens regler med tilhørende – vedhæftede - bilag som udstedt af Finanstilsynet, dels tilsat tidligere revisionsvejledninger, og nuværende ISA-standarder for revisors planlægning af revisionens udførelse, den foretagne revision og dokumentation for udført arbejde herunder arbejde udført af anden revisor f.eks. datterselskabsrevisorer eller intern revision. Endelig kunne finanstilsynet gennemlæse afgivne revisionsprotokollatter både fra intern og ekstern revision i perioden 2005 til 2019, herunder finde grundlaget for, at området ikke blev inddraget i revisionen udført af interne revision gennem flere af de senere år, og hvordan ekstern revision fremskaffede egnede revisionsbeviser for i samme periode/årrække, at de interne kontroller og systemer fungerede betryggende herunder, at indberetninger til Skat var korrekte. Da Danske Bank ikke har omtalt ændringer i systemopsætningen for 2015 og 2016 for inkassationsvirksomheden, må det forhold betyde, at når intern revision for disse år ikke konstaterede samme problemer som tidligere, har det sandsynligvis været udtryk for, at intern revision har vurderet, at det var forgæves at rapportere yderligere herom, fordi ingen i Danske Bank tog ansvar og gjorde noget ved de allerede (er-)kendte problemer. Om nødvendigt kan Finanstilsynet anmode Erhvervsstyrelsen/revisortilsynet om bistand.

Ad 7 Betydningen af manglende oplysninger om beløbsmæssigt omfang af Danske Banks inkassoportefølje, renteaspekter herunder forældelse, begrænsning i fradragsret og rentefradragets faldende skatteværdi

Her skal jeg indlede med at henvise til de formelle regler om forkerte indberetninger som gengivet i bankens redegørelse side 111

Tax

Tax reporting obligations

- By law banks are required to report the interest of the customers on a quarterly and annual basis to the Danish Tax Authorities. These reports will affect the customers' ongoing tax returns.
 - The reporting deadline for Q3 2019 is on October 31, 2019.
- Danske Bank will not be able to submit an accurate report for all customers due to the systems flaws, and subsequent improper calculation of interest etc.
- It is a criminal offense to knowingly make inaccurate, misleading or incomplete reports.
- Historic tax assessments (10 years back) for the customers reporting might have to be re-opened and re-calculated due to inaccurate reporting.
- Pragmatic solution;
 - Engage with the Danish Tax Authorities og the Danish FSA to seek a preliminary plan of actions.

In our view, the Tax Agency will most likely be able to resume the tax assessment of customers 10 years. In the cases where the Tax Agency has a claim going up to 10 years back, the Tax Agency will also have a right to claim interest on the amount up to 10 years back. Detailed rules apply in respect of determining the restitution level, see Section 62a of kildeskatteloven.

[@EY, in respect of the impact assessment, please note that Section 5(8) of Ligningsloven provides that: "Renteudgifter mv., jf. stk. 1, kan først fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori betaling sker, hvis renteudgifter mv. for tidligere indkomstår i samme gældsforhold ikke er betalt inden udgangen af indkomståret".]

Jeg gengiver her fra Skat juridiske vejledning <https://skat.dk/skat.aspx?oid=2047230> afsnit C.A 11.2.6.1 :

Hvis renterne ikke betales

Renteudgifter kan først trækkes fra i det indkomstår, hvor de betales, hvis renteudgifter vedrørende tidligere indkomstår i samme gældsforhold endnu ikke er betalt ved udgangen af det indkomstår, indkomstopgørelsen vedrører. Det betyder, at ikke betalte renter kan trækkes fra, hvis den skattepligtige kun er i restance med renteudgifter for det aktuelle indkomstår. Se LL § 5, stk. 8, 1. pkt.

Eksempel

Indkomstår	Rente	Betaling	Fradragsret
1.	50.000 kr.	0 kr.	50.000 kr.
2.	50.000 kr.	20.000 kr.	0 kr.
3.	50.000 kr.	80.000 kr.	100.000 kr.
4.	50.000 kr.	0 kr.	0 kr.

I år 1 (stiftelsesåret) kan hele den forfaldne rente trækkes fra, selv om der ikke er betalt noget beløb.

I år 2 betales 20.000 kr., som afskrives på restancen for år 1. Da der er en yderligere restance vedrørende år 1, udskydes fradragsretten i år 2, og der kan derfor ikke fradrages noget beløb i år 2.

I år 3 betales 80.000 kr., som både dækker restancen fra år 1 og år 2. Rentebeløbet, der forfaldt i år 2, kan derfor nu fradrages med 50.000 kr., og selv om ingen del af renten, der forfaldt i år 3, er betalt, kan renten fratrækkes fuldt ud, idet der ikke er restancer for tidligere år. Se SKM2004.22.HR.

I år 4 er der ikke betalt noget, og da der stadig er restancer for år 3, kan der ikke fradrages noget beløb i år 4.

Fradragsretten for ikke betalte renter udskydes dog ikke, hvis den skattepligtige godtgør, at have været i stand til ved udgangen af det indkomstår, indkomstopgørelsen vedrører, at betale samtlige forfaldne gældsposter eller stille betryggende sikkerhed herfor i sine aktiver. Se LL § 5, stk. 8, 2. pkt.

Omvendt udskydes fradragsretten til betalingstidspunktet, når den skattepligtige ikke kan opfylde sine gældsforpligtelser. Dette er som udgangspunkt tilfældet, hvis den skattepligtige er erklæret konkurs eller har standset sine betalinger. Manglende evne til at opfylde gældsforpligtelserne foreligger også ofte, når der ved udlæg eller tvangsauktion ikke har kunnet opnås dækning hos den skattepligtige. Betingelsen for at udskyde fradragsretten anses desuden for opfyldt, når den skattepligtige erkender at være insolvent.

Ved insolvens anses renter til et pengeinstitut, en bankier eller veksler for betalt, når renten bliver tilskrevet kassekredit eller lignende løbende mellemværende, og det ikke medfører, at kreditten overstiger det aftalte maksimum. Se LL § 5, stk. 8, 3. pkt.

En kassekredits maksimum beror på aftalen mellem den skattepligtige og pengeinstituttet. De renteudgifter, der debiteres en kassekredit ud over det aftalte maksimum, anses som udgangspunkt ikke for betalte. Hvis kassekreditens maksimum efterfølgende forhøjes, anses renteudgifterne for betalt, hvis de ligger inden for det nye maksimum. Der lægges vægt på, hvad fordringshaverens kontoudtog udviser. Reglen om, at betaling i visse tilfælde anses at foreligge ved den blotte debitering på en kassekredit eller lignende, anses som udtryk for, at kassekrediten indenfor det aftalte maksimum tilsigter at give kontohaveren et reelt betalingsmiddel. Hvis en efterfølgende udvidelse af kreditten kun tilsigter at skabe dækning for pengeinstituttets rentedebitering og ikke er udtryk for en reel udvidelse af kreditten, antages egentlig betaling ikke at foreligge. Det beror på en konkret vurdering af årets samlede bevægelser på kassekrediten, om der er renter i restance fra tidligere indkomstår. Se TfS 1999, 145 LSR.

Debitering af morarenter på en løbende kredit hos andre kreditorer, fx en vareleverandør, kan ikke sidestilles med betaling.

Reglen i LL § 5, stk. 8, finder også anvendelse på selskaber og andre, som skal periodisere renter efter LL § 5, stk. 4 og 5. Se TfS 1999, 145 LSR.

Bestemmelsen i LL § 5, stk. 8, er beskrevet i skatteministeriets cirkulære nr. 72 af 17. april 1996, pkt. 8.1.5 og 8.1.6.

Afdrag på gæld, der består af hovedstol og renter, anses for at dækker påløbne renter forlods, medmindre andet følger af retsforholdet mellem parterne.

Renteudgifter, der indgår i konkursindkomsten, har skatteyderen ikke fradrag for.

Ved forskellige skattereformer er skatteværdien af rentefradrag reduceret, men i tilfælde, hvor en skyldner til Danske Bank oppebærer indkomst- eller formueafhængige offentlige ydelser, begunstiges skyldnere ved at kunne oppebære større offentlige ydelser end uden fejlagtigt indberettede renteudgifter. Derfor bør Danske Bank – måske - afæskes en fordeling af inkassodebitorenes fødselsår, for at forholdet og omfang kan vurderes nærmere. Om end fødselsår ikke er eneste kriterium, da selv yngre personer ved sygdom eller andre begivenheder for yngre personer kan være endt i inkassoporteføljen., og berettiget til sociale ydelser.

Som jeg forstår bankens redegørelse, er der endnu ikke taget højde for ovenstående forhold. Det bør derfor ved en passende stikprøve i et samarbejde med Skat analyseres, om Danske Banks procedure for indberetning af renteudgifter til SKAT har medvirket til, at mange – udover ikke berettigede rentefradrag - herved samtidig har fået forhøjede sociale ydelser.

Danske Bank ses i redegørelse af 10. september 2020 – muligvis af hensyn til ovenstående - til Finanstilsynet helt at have undladt at give kvantitative oplysninger om inkassoporteføljens størrelse og udvikling over en årrække. Jeg vil anbefale, at Finanstilsynet i første omgang fastsætter årrækken til perioden 2009 til 2019, og indhenter fornødne oplysninger herom hos Danske Bank. Når jeg tillader mig at anbefale denne fremgangsmåde for Finanstilsynet, er det for, at Finanstilsynet herved får mulighed for – dels i første omgang summarisk og senere om nødvendigt mere eksakt ved dataudtræk/analyser af konti som vist i bankens redegørelse side 30 og 39 – at få bedømt omfanget af indberettede renter til Skat. Fejl i indberettede renter kan meget vel være et langt værre økonomisk problem/større dimension end samlet tilbagebetalingskrav for inkassokunder – foreløbigt baseret på en fastlagt grænseværdi på 80 % på foretagne tilbagebetalings størrelse i forhold til samlet gæld (redegørelsens siderne 69 og 70). Samtidig kan analysen give en indikation på bankens anvendte rentesatser for perioden.

Jeg bringer kun Finanstilsynet oplysninger fra det danske uddrag af Danske Banks årsrapport for 2019 om nødlidende engagementer fra side 23:

Risikostyringsnoterne på side 176-209 i Annual Report 2019 indeholder yderligere information om nødlidende engagementer.

Nødlidende engagementer i kerneaktiviteter

(Mio. kr.)

	31. december 2019	31. december 2018
Nødlidende engagementer, brutto	34.713	29.923
Individuelle nedskrivninger (korrektivkonto)	13.367	13.020
Nødlidende engagementer, netto	21.346	16.903
Sikkerheder (efter haircut)	17.479	15.296
Dækningsprocent	77,6	85,0
Dækningsprocent for kunder i default	73,6	96,2
Nødlidende engagementer, brutto, i pct. af samlet eksponering	1,4	1,2

Dækningsprocenten for nødlidende engagementer beregnes som individuelle nedskrivninger (korrektivkonto) i procent af nødlidende engagementer (brutto) efter fradrag af sikkerheder (efter haircut).

De akkumulerede nedskrivninger udgjorde 20,5 mia. kr., svarende til 1,1 pct. af udlån og garantier, og var således på samme niveau som ultimo 2018.

Uden at jeg kan vide det med sikkerhed, er det ikke usandsynligt, at bankens inkassoportefølje er en del af ovenstående fordringer. Og ellers må banken afæskes svar for, i hvilken regnskabspost den i så fald er indeholdt i årsrapporten. Da faktisk rentesats(-er) ikke kendes, kan der ikke foretages en eksakt opgørelse over samlet sum af fratrukne renter, hvori de af banken begåede og erkendte fejl senere skal korrigeres på kundeniveau over for Skat. Som det fremgår er der betydelige udsving i mellem dækningsprocent og dækningsprocent for kunder i default for de 2 sammenligningsår. Da oversigten ikke indeholder oplysninger om størrelsen af de 2 kundegrupper – eller undergrupper - kan der derfor ikke med sikkerhed beregnes et absolut tal for den potentielt øvre grænse for fejlagtigt indberettede renter. Men til en vejledende indikation og for yderligere inspiration for involverede myndigheder kan det måske være hjælpsomt at illustrere følgende sammenhænge med udgangspunkt i en rentesats på 5 % og højeste dækningsprocent for 2019 for et skønnet rentebeløb.

X = nødlidende engagementer brutto x tabsprocent (1,00 minus 0,776) x rentesats. Dvs. . 34.713x 0,224 x 0,05 afrundet til 400 mill. Kr. Dette er udtryk for et rentebeløb, som med iboende usikkerheder, bør kunne skønnes at vedrøre nødlidende fordringer, der ikke giver nogen dækning og som sandsynligvis indgår i bankens inkassoportefølje. Derfor må det være inspiration til at undersøge nærmere om disse uerholdelige rentebeløb har været løbende indberettet til Skat, hvorved Skat kan have lidt tab, ligesom samfundet gennem sociale ydelser mv. kan være blevet eksponeret yderligere for indirekte tab. Jeg lægger herved til grund, at Danske Bank ikke har haft intention om egen vinding, såfremt forholdene skulle vise sig at være som inspirativt anført.

Jeg er ude af stand til på baggrund af plancherne indhold at vurdere, om fremgangsmåden med 80%`s tilbagebetaling kan dække afdragsforløb, der ikke er sket kontinuerligt efter aftale uden risiko for, at der ikke herved kan opstå konflikt med reglen om begrænsning af fradragsret for renter. Jeg skal understrege, at jeg på ingen måde har taget stilling til ansvarsforholdene knyttet til indberetninger foretaget af Danske Bank til Skat, hvis sådanne måtte vise sig at være fejlagtige eller andre forhold, hvor strafansvar eventuelt måtte kunne komme på tale.

Efter min viden baseret på oplysninger fra Danske Bank har banken stoppet gældsafvikling for 17.000 kunder og omtalt at yderligere 35.000 kunder som inkassoskyldnere, der skal fortsætte gældsafvikling. På et tidspunkt er oplyst at fejlene kan berøre op til 106.000 kunder.

For yderligere at reducere risikoen for overopkrævning sætter Danske Bank 17.000 kunders inkassosager i bero

For yderligere at reducere risikoen for overopkrævning sætter Danske Bank omkring 17.000 kunders inkassosager i bero, indtil de er blevet gennemgået. Det sker i forlængelse af den igangværende indsats for at rette op på de fejl, der er konstateret i vores gældsinddrivelsessystem.

Der er tale om de sager, hvor der er afdraget 60 pct. eller mere af hovedstolen, og hvor der derfor er størst risiko for, at kunderne bliver opkrævet for meget, inden sagerne når at blive gennemgået. Inddrivelsen genoptages, når den enkelte sag er gennemgået og eventuelle fejl er rettet. Herudover vil der desuden ikke blive tilskrevet renter i den periode, hvor sagen er sat i bero.

Da vi ved, at mange kunder ønsker at betale deres inkassogæld af hurtigst muligt, vil inddrivelsen fortsætte for de 35.000 kunder, som har påbegyndt tilbagebetaling, men har tilbagebetalt mindre end 60 pct. af den oprindelige hovedstol, og hvor risikoen for overopkrævning dermed er meget lille. Selvom inddrivelsen opretholdes, vil der heller ikke i disse sager blive tilskrevet renter, før gennemgang har fundet sted.

Jeg håber Finanstilsynet og Skat formår Danske Bank til at vise større åbenhed om disse forhold, og får tilvejebragt grundlag for så rimelige og retfærdige løsninger som muligt eller senest ved eventuel sanktionsudmåling.

Ad 8 Kan lovbundne regler gøres forhandlingsbare, når det gælder Danske Bank

Som det fremgår af redegørelsen har Danske Bank allerede været i kontakt med Skattemyndighederne. Både denne myndighed, Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen bør ikke medvirke til at lovbundne regler kan gøres til genstand for forhandling blot fordi det er Danske Bank, som er involveret. Jeg skal herved henvise til bankens redegørelse nederst side 111 - indsat ovenfor.

Ad 9 Hvad er baggrunden for, at anklagemyndigheden ikke forsøger at gøre ansvar gældende mod Danske Banks eksterne revisor

Som det ses af spørgsmålene fra Finanstilsynet til Danske Bank af 31. august, har dette end ikke stillet spørgsmål ved kvaliteten af den udførte revision eller ekstern revisors rapportering i revisionsprotokollen herunder om denne kan anses for udført i overensstemmelse med god revisorskik, når forholdene om problemerne har været kendt for perioden 2005 til 2016 uden at dette er kommet til udtryk i revisionspåtegningerne på bankens årsregnskaber. Det bør ikke være sådan, at det kun er på papiret og i lovbestemmelserne at revisor skal anses som offentlighedens tillidsrepræsentant. Der synes at være en berøringsangst hos både Søik og Finanstilsynet for at forsøge at gøre de danske BIG FOUR revisionsvirksomheder ansvarlige herunder underskrivende revisorer for afgivelse af ikke retvisende revisionspåtegninger i store virksomheder.

Afslutning

Jeg skal anmode læserne af denne redegørelse tage hensyn til de begrænsninger og forbehold jeg har måttet tage ved udarbejdelsen af denne henvendelse. Det er min bestemte overbevisning, at jeg i min redegørelse har fremdraget væsentlige forhold, som trænger til en nogle kærlige eftersyn og trykbelastninger samt ikke mindst, om der er indre sammenhæng og medtaget alle relevante fakta/oplysninger i bankens redegørelse for berørte myndigheder for at de kan danne sig et overblik over sagens omfang og træffe afgørelse om sagens videre gang.

Denne henvendelse kan vises på Folketingets offentlige del af hjemmesiden.

Om fuldførelsen af min begæring om aktindsigt vil give anledning til bemærkninger, må tiden vise, men ellers anser jeg selv, at jeg har givet væsentlige bidrag til belysning af såvel hvidvaskesagen i Estland - om end jeg fortsat arbejder med nye oplysninger - som nærværende møgsag.

Med venlig hilsen

Gunnar Mikkelsen
4873 Væggerløse